

Posudek oponentky

na rigorózní práci Mgr. Viléma Holubce na téma:

Koncentrace řízení v občanském soudním řízení

Autor předkládá k posouzení rigorózní práci rozsahu 86 stran vlastního textu. Přílohou práce je seznam použité literatury, v němž u některých titulů chybí základní údaje.

Systematicky je text práce rozvržen vhodně a logicky. Práce působí přehledně a v orientaci v textu je pro čtenáře snadná.

Po stručné úvodní poznámce se autor věnuje zásadě koncentrace řízení obecně a následně pak i její historii. Vymezení zásady koncentrace opírá autor o její vyjádření v platném právu (stejně jako její druhy, které jsou vyjádřeny v příslušných ustanoveních občanského soudního řádu) a správně vyvozuje její účinky na řízení. V historické poznámce pak autor připomíná podoby civilního procesu z hlediska koncentrace řízení a tyto výklady opírá autor o základní tituly procesualistické nauky (díla E.Otta a V.Hory).

Čtvrtá část práce se zabývá vztahem, resp. efektem zásady koncentrace a procesních prekluzivních lhůt na zrychlení řízení. Vyjadřuje přitom závěr, že procesní prekluzivní lhůty mohou být problematické s ohledem na povahu a funkci civilního procesu.

Pátá část práce je věnována povinnosti tvrzení účastníků řízení. Autor odděleně zkoumá povinnost tvrzení žalobce a žalovaného. Z dikce občanského soudního řádu pak vyvozuje, že žalobce nemá povinnost tvrzení již ze žaloby, nýbrž i v průběhu řízení (mj. § 101 ods. 1 písm.a, resp. § 118a odst. 1). V této souvislosti též připomíná autor tři koncepty ohledně určitosti skutkových přednesů stran civilního procesu. V této partii hodnocené práce je zřejmá autorova dobrá orientace ve zkoumané problematice, mj. i z volby titulů odborné literatury a ze způsobu citace a z přesvědčivosti autorovy argumentace. V souvislosti s povinností tvrzení žalovaného autor přisvědčuje názoru, že vhodnějším nástrojem řešení situace, kdy žalovaný neplní povinnost tvrzení ve smyslu § 114b by byl rozsudek pro zmeškání, nikoli pro uznání. Následující část práce se věnuje koncentraci řízení označované obvykle jako zákonná koncentrace řízení. Zde postrádám autorův názor na zákonodárcem vymezený okruh případů, které jsou taxativně v ustanovení § 118b vypočteny. V dalších poznámkách se autor věnuje koncentraci řízení, která je označována jako soudcovská (§ 118 c, resp. též § 114b). Správně se pozastavuje nad nejasností některých pojmů (povaha věci, okolnosti

případu), které jsou podmínkou postupu soudu podle těchto ustanovení a kriticky hodnotí zužující výklad podmínek soudcovské koncentrace a zvýhodnění žalobce, které je jeho možným důsledkem. I zde autor prokazuje dobrou znalost platné právní úpravy a jejích aplikačních obtíží. Prvky koncentrace zavedené novelou provedenou zákonem č. 30/2000Sb. se neobešly bez modifikace poučovací povinnosti soudu a je proto správné, že se jí autor rovněž zabývá. Klade přitom otázku důsledného dodržování hranice mezi poučováním o procesních právech a povinnostech a poučováním hmotněprávním. Logicky se autor zabývá i odvoláním, resp. jeho koncepcí neúplné apelace, která provází koncentrační prvky v našem civilním procesu. Přínosná a zasvěcená je jeho úvaha ohledně uplatnění námitky promlčení v odvolacím řízení na str. 60. Autor činí své výklady úplnými i v tom směru, že se z hlediska koncentrace řízení zabývá rovněž žalobou na obnovu řízení, žalobou pro zmatečnost, dovoláním a řízením podle páté části OSŘ, resp. v konkurzu a vyrovnání.

Kladně rovněž hodnotím jeho poznámky o koncentraci řízení ve francouzském, anglickém (byť zde není zřejmé o jaké prameny své poznámky opírá) a německém civilním procesu. Závěrečná poznámka je pak shrnutím autorových předchozích úvah.

Celkově hodnotím práci Mgr. Holubce jako práci, která svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování plně vyhovuje požadavkům kladeným na tento druh prací a je zdařilým zpracováním rigorózního zadání. Práci doporučuji k ústní obhajobě.

V Praze 16.dubna 2008

Doc.JUDr. Alena Macková, Ph.D.

Oponentka rigorózní práce